

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 krajvát
számítanak.

Szünet után.

Debreczen, január 9.

(G.) A képviselők karácsonyi vakációja a mai nappal lejár, holnap már az összes parlamenti pártok értekezletet tartanak, hétfőn pedig összeül a t Ház, hogy a költségvetési vita előtt letárgyaljon néhány kisebb törvényjavaslatot.

A közvélemény a legélelkebb érdeklődéssel néz az első ülés elé, mert annak lefolyásából s az ellenzéki pártok maguktartásából fogjuk megtudni, hogy mikor kezdődik a budget vita s milyen reményeket fűzhetünk a lefolyás minőségét és a befejezés idejét illetőleg. Fölötte kívánatos ezért, hogy az első ülés napirendjére kitűzött kisebb javaslatok egy ülés keretében higgadt és komoly elintézését nyerjenek.

Ha így történik, akkor kedden megkezdődik a költségvetés általános vitája, amelyre nagyban készülnek az ellenzéki pártok. Az általános viták során szokott előhozakodni az ellenzék az ő képzelt sérelmeivel, az általános budgetvitában szokta hangoztatni, hogy a költségvetést általánosságban sem szavazta meg a kormány.

Valószínű, sőt bizonyos, hogy

ezek a már megszokott ellenzéki felszólalások az idén sem maradnak el, de mégis méltán feltehető, hogy az ellenzék komolyabb elemei nem fognak obstrukcióval élni. Erre a feltevésre az vezet bennünket, hogy a lefolyt választások eredményéből levonhatja az ellenzék a konzekvenciát, mely azt igazolja, hogy az ország közvéleményének impozáns módon túlnyomó többsége a leghatározottabban és a legerélyesebben elítélte az agyonbeszélést és az időpazarlást és tiltakozik az ellen, hogy a parlamentben az obstrukciót ellenzéki programmszerűleg kultiválják.

Az ország tiltakozott az obstrukció ellen, a közvélemény ítélte el az obstrukciót. A tiltakozást és az ítéletet meg kell hallania minden ellenzéki képviselőnek, mert őket sem azért küldötték választóik a parlamentbe, hogy a törvényhozás munkáját megbénítsák, hátráltassák és akadályozzák, hanem azért, hogy a közös nagy ezélt, — amelyre más utakon ugyan, de együttesen törekszünk — elősegítsék.

A költségvetési törvényjavaslat általánosságban való elfogadása fölött akkor, amikor a javaslatban minden tétel megvan indokolva, merőben fölösleges a nagyobb vitatkozás, mert a módosítások

ugyis csak a részletes tárgyalás során érvényesülhetnek s ha érvényesülnek, akkor sinesenek a javaslat általánosságban történt elfogadásával ellentétben, — mert hiszen a budget végösszegei ugyanis csak a részletes tárgyalás során elfogadott és megszavazott tételekből állapíthatók meg végérvényesen.

Komoly és hivatásának magaslatán álló ellenzékkel tehát röviden lehet elintézni az általános vitát s mi szeretnők, ha a megesappant parlamenti ellenzék ilyennek bizonyulna, mert ebből az válnék nyilvánvalóvá, hogy az ellenzéki kerületek is jól választottak és csak azokat ejtették el, akik hátráltatták a törvényhozás munkáját.

Ha az általános vita során komolynak bizonyulna az ellenzék magatartása, akkor teljes nyugalommal nézhetnénk a részletes vita elé, a mely a legutóbbi ülésszakok alatt mindig tengersok időt vont el egyéb nagyfontosságú törvényalkotások megvalósításától.

Hogy ezt elérjük, ahhoz nem kell egyéb annál, hogy az ellenzéki képviselők megértsék a közvélemény ítéletét s belássák, hogy az országnak az a legfőbb érdeke, hogy törvényhozó testülete komolyan, higgadtan és lehető gyorsan

TÁRCA.

Csalást család követ.

Irta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás és vége.)

Eltévedtek. Egész idegen tájékon jártak. Az éj mistikus, tündéres világításu, mi mindent varázs alakba öltöztetett. A hó egyforma fehér leple, mi mindent takart, meg csalták szeméit a kocsisnak.

Semmi, de semmi nem igazította utba az ő emlékezetét sem. Bármiként vizsgálódott, nem tudott tájékozásra jutni. Egy egészen ösmeretlen táj volt előtte.

Először fel se vette a téves esetet, de mikor belátta, mint nyeli el őket, párányiságként a végtelen nagy havas róna, akkor rémület fogta el a veszély gondolatára a melybe jutottak. Nem önmagáért, hanem az ő drága kincséért, ki neki mindene volt s kinek utolsó lehelét, ajkaira fagyaszthatja az éj dermesztő hidege, ha idejében védő födél alá nem juttathatja.

Megkérdezte az öreg kocsist, hogy valójában hol is járhatnak s az öreg szomorúan felelt:

Csak is az Isten tudja nagyságos uram: de én már régen magam sem tudom.

— Ég a földdel egybeforrva, egyformán fehér körülünk — mondá Nedda, bunda prémezeté közzül kikandikálva. Nem is esoda hogy eltévedtünk.

— Mióta meg elborult — mentegetőzött a kocsis — a hold is csak úgy pislog mint egy rozsz méceses a felhőkön keresztül. Az ördög tud eligazodni, de én nem.

— Add ide a gyepült! — szólt az ur parancsolón — Szállj le és nézz szét! Kutass nyom után, hátha rá akadsz.

Még a kocsis térdig gázolva a hóban, nyomot keresett, addig betakargatta kedvesét Anatol, biztatón szólva hozzá.

— Ne félj én szerelmem. Kijutunk a bajból s nem sokára otthon leszünk, nálam és az én jó öreg anyámnál, ki anyaként fog szeretni, leányául fogad.

A szép asszony ajkain elhalt a mosoly a bágyadtságtól. És fázósan húzódtott beljebb remegő tagjaival a ruhák halmazába s félig ébrenlétbe, félig álomba suttogá:

— Hogy félnék mikor veled vagyok. Csak álmoság gyötör. — Oly különösen érzem magamat . . . Nehéz nyomás csukja le szememet . . . Nem bírom nézni, ezt a fehér káprázatot, úgy érzem, mintha minden érzékem zsibbadtan e fehérségbe veszne.

Az inceselkedő halál kápráztatta sze-

meit melynek sulya reá nehezült, de pillantást engedve a halál sötétségbe.

— Ne aludj étesem! — kiáltá ijedten Anatol — Csak most állj ellent az álomnak, mely a halállal egy.

Konyakot itatott véle, hogy lomhán keringő vért felfrissítse.

— Uram! sem nyom, sem ut — szólt a kocsis vissza térve, a eszünára fagyott havat ledobogva — most már csak az Isten segíthet rajtunk, vagy a véletlen.

— Ülj föl! A lovakat meg hadd menni ösztönökre. Édes drágám, te meg ül az ölemben, hogy testem melege óvjon a hidegtől . . . Aztán mesét mondok, hogy elűzzem szemeidről az álmot . . . Ugy, mint régebben is mondtam, mikor atyád hajlékában, a meleg bubos kályha mellett, egymásközébe ülve, a megelégedés válaszát regémre, búbajos pillantásu szememben kerestem.

A fehér zuzos bajusz alól, édes szavak özönlöttek, melyek tündér kertek lehéről regéltek.

S míg a szánkó fagyos havon halad addig képzeletükben napfény, virág-illat meleg levegő, madár csicsérgés szerepelt.

— Ah! érzem, érzem a nap hevét — és fázósan össze rázkódott — hallom a madarak énekét . . . Csak igen . . . távolról — mondá Nedda halkán, vontatottan, aztán nem szólt többet, erőt vett

san dolgozva, minél több alkotással mozdítsa elő a haza politikai, társadalmi, gazdasági és minden téren való előhaladását!

Politikai hírek.

A szabadelvű párt értekezlete.

Az országgyűlési szabadelvű párt holnap, vasárnap tartja az ünnepi szünidő után első értekezletét, amelyen, mint értesülünk egész, sora a képviselőház által legközelebb tárgyalandó ügyeknek kerül tanácskozás alá. Nevezetesen: a mérsekelt áru marhasónak áruba bocsátásáról s az 1894—1896. évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegekről rendelkező pénzügyminiszeri törvényjavaslatok, továbbá a kereskedelmi miniszternek a tiszalók-büdszent-mihályi, sopron-pozsonyi, szeged-szöregkarlovai és fertővidéki helyi érdekű vasutakra vonatkozó előterjesztései, végül pedig az állami számvevőszéknek több rendbeli jelentése az 1895. számadási év pótnegyedében s az 1896-ik ének első és második negyedében előfordult tulkiadásokról, előirányzat nélküli kiadásokról, és hitelátruházásokról.

A pápa utasításai.

Rómából érkező távirat, szerint vatikáni körökben hire jár, hogy a pápa legközelebb a magyar püspöki karhoz levelet intéz, mely bizonyos utasításokat ad a polgári házasságról és a polgári anyakönyvekről szóló egyházpolitikai törvényeket illető magatartásra vonatkozólag.

Külföld.

Milán Belgrádban.

Milán királyt a pályaudvaron Sándor király, az összes miniszterek, az udvari hivatalnokok és katonatisztek fogadták. A két király többször megölelte és megcsókolta egymást. Milán a körülötte állóknak kezét nyújtotta és néhány ba-

ráságos szót intézett mindegyikükhöz. Megérkezése nagy szenzációt keltett Belgrádban, a hol két év óta nem látták. Mostani látogatását Bécsben határozták el, a hol Sándor király csak azért változtatta meg legutóbbi utazásának programját, hogy atyját megvárja. Sándor király akkor melegen meghívta Milánt s ezt a meghívást levélben ismételte, a mikor Magyarországon Zichy Jenő grófnál vadászott. Milán elfogadta a meghívást és mára jelentette be megérkezését. A lapok Milán megérkezéséhez mindenféle kombinációkat fűznek, a melyek természetesen alig érdemelnek hitelt. Azt ma még senki sem tudhatja hogy látogatásával politikai célokat is kötöttek össze. Annyi bizonyos hogy két hétig marad Belgrádban. Az udvarhoz közel álló körök azt állítják, hogy látogatásának merőben privát-karaktere van.

A szultán és Gladstone.

Gladstone neje születésnapja alkalmából az angol-örmény egyesület küldött-ségét fogadta. Ez alkalommal Gladstone, a ki neje nevében a hozott ajándékot megköszönte, *szüvedélyes hangon kell ki a szultán ellen, de kifejezte abbéli reményét, hogy az örményekre jobb idők várnak.*

Visszaemlékezés Pápayra.

A királyi kabinetiroda főnöke Pápay István halála alkalmából a magyar közvélemény nevében a magyar kormány ékes szavakban adott kifejezést részvételnek és a nemzet gyászának. Az elhunyt államférfi nagy befolyásáról és nagy szerénységéről is sokat beszéltek és irtak, de nagy erényei jellemzését alig lehet oly módon nyújtani, mint az a következő eredeti levelekből és direktívákból visszatükröződik.

1892. évi november hóban, midőn Magyarországon a politikai hullámok igen magasan csapkodtak, következőket írja Pápay:

... Bizony nyál érthetőnek fogja találni, hogy az utolsó napokban alig volt egy szabad percem.

A jelen sorok írására mellesleg az a kérésem indit, hogy csekélységemet és nevemet, főleg az események alkalmából, melyek jelenleg bonyolódtak le, ne tessék becses lapjában megemlíteni. Mert ha még oly hízolgőknek kell is rám nézve lenniök a — mindenestre nagyon barátságos — szavaknak melyeket személyemnek szentel, — mégis sokféle okból és tekintetből kívánatos rám nézve, hogy ne állitassam az előtérbe. Ama reményben, hogy e kérésemet nem fogja helytelenül megítélni, kiváló tisztelettel maradok stb.

Egy más alkalommal, saját kezűleg irt levélben, szóbeli értekezésre hívta meg Pápay a „Pester Correspondenz“ szerkesztőjét, hogy neki a következő direktívákat adja:

1. Az a több fővárosi és vidéki hirlap által közölt hír, hogy ő Felsége a pragmatica sanctio módosítása által a trónöröklést meg akarja változtatni, ép oly esztelen, mint hamis inszINUÁCIÓ és oly karakterre nézve, mint ő Felsége, határozottan sértő. Ha nem léteznének emberek, kik még az ilyen ostobaságot is képesek elhinni, az egész dolgot ignorálni kellene. Sziveskedjék az ügyet komikus értelemben megemlíteni, mert éppenséggel sértő, a mi ez irányban történt.

Máskor ismét a következő direktívát adta a politikai helyzetről:

2. Bánffy bebizonyította, hogy ügyes keze van és gyorsan összeállította a minisztériumot. Gróf Hédervárynak nem volt igaza, hogy nagyon sokat akart és a szabadelvű párt tökéletesen helyesen eslekedett, hogy a meddig csak egy szavazatnyi többsége van is, nem abdikal. Másrészt Héderváryra nézve is nehéz lett volna, a megosztott rokonszenv mellett, mely iránta uralkodott arra vállalkozni, hogy maximum 20 szavazatnyi többséggel kormányozzon, midőn ha véletlenül 10 képviselő távol van, abba a

rajta az álom, az a veszedelmes álom, mely az örök alvásba szokott átmenni.

Hiába melengette öntestével, kedvesének dermedő testét.

Hasztalan szöllongatta, lecsukott szemei nem nyíltak föl. Sápadt areza nem élénkült meg. Egymásra szorított ajkai nem szólaltak fel édes szóra. Elvette léteének tudatát az álom és aludt olyan mélyen, mintha nem is akart volna többé fölbredni.

Lankadt kedvesét elrémülve tartotta karjai közt, erősen magához szorítva Anatol. Minden eltűnt pillanatot örökkévalóságnak tartva, ő is érezni kezdte a szél átható hidegét, mely testéig férközve, dermedtön hatott reá. A máskülönbén erős, bátor férfit esüggedés fogta el.

Helyzetök komolyságát megértve, komoran bámult a nagy fehérségbe, hol egy domb emelkedés, fa, vagy bokor csoport, az elhagyott jól ismert tájakra nem emlékeztette.

Atkozta a végzetet, mely még alig adta birtokába szerelmét, már is elakarta tőle rabolni.

A szél orkánná fejlődve légbe kapott hóval szórta be őket és azok a kis parányi végű hócsillagok, mint hozzájuk vágott kegyes tük tapadtak meg rajtuk. Az egész szánska belseje csillogó hóhalmaznak tűnt fel, melyet gőzölgő tátosok

repitettek tova, a fehéren tündöklő tündér világba.

Megadva a sorsnak magát, elkábulva hallgatta a szél rémes danáját, mely velök haladva, szinte üzni látszott őket.

Mikor már nem gondolt semmi másra, csak kedvesére, kinek halvány arcát lehellelével melengette, akkor kiáltá a kocsisa bosszusan:

— Uram! velünk a gonosz úzi játékát. Hisz ugyan ott vagyunk a honnét kiindultunk, a templom udvarának az ajtója előtt.

— Hál' Istennek! — szólt örömmel az ur — így mentve leszünk. Most már a jól ismert uton újra indulhatunk. Csak vigyázz hogy újra utat ne tévessz, ugy miharább otthon leszünk. Hajts gyorsan! A lovakat ne kiméld. Az én boldogságom a gyorshaladástól függ. Előre! csak előre, gyorsan Péter . . .

A paripák figyelően szét tekintettek, azután fejüket egymáshoz hajtván, úgy viselkedtek, mintha össze sugtak volna, azt közölve egymással, hogy már jó uton vannak. Zúztól borított testöket megrázták és öröm vinyitást hallatva, ujult erővel ragadták tova a szánkót. Párolgó testökből köd szállt utánok a fehér levegőben s elnyult testtel, prüszkölve, tajtékkozva, mindegyre közelebb jutottak a vég megoldáshoz, a békés otthonhoz, hol élet, öröm várt reájok, mig ott a

végtelen fehérségben, a halál leleskedett mindnyájokra.

A fehér télnek fagyos csókja, fehérre fagyasztja azt, a kinek az ajkaira tapadhat.

Hogy e csók veszélyes lehet elüzze Anatol kedvese ajkairól, saját ajkait tapasztá ajkaira, hogy lehelete forróságával vissza tartsa az ajkaira fagyható utolsó sóhaját.

— Uram! Drága jó gazdám! — kiáltá ujjongó örömmel az öreg kocsis. — Látszik már a falunk tornya.

A hajnal derengő fényében, mint ég felé törő ködvonal, tűnt föl a torony.

— Csak gyorsan, gyorsan hajts Péter! — mondá megkönnyebbülve az ur.

A kastély hófedte bejárata előtt, remegő tagokkal álltak meg a lovak, mig a kastély ura, drága teherként karjaiba kapva kedvesét, rohant a lépcsőkön, egyenesen anyja ágyas szobájába, hol az éjjeli mécs gyér világa mellett ősz matróna virrasztott. Fiára várt, egyetlen büszkeségére, ki arra kérte a szerető anyát, hogy fönt virrasztva várjon reá azon éjjel.

— Megjöttem anyám! — e szavakkal állott anyja elébe és nem egyedül jöttem. Leányt hoztam néked, magamnak meg asszonyt a házhoz. Ha engem szeretsz, őt is kell hogy szeresd, tehát fogadd szeretetedbe.

veszedelembé jutna, hogy megbuktatják. Ki is jelentette gróf Héderváry, hogy ily körülmények közt nincs kedve kormányozni, mert ő tenni, alkotni akar és néhány közigazgatási szervezést szándékozik keresztülvinni. — Tény marad az, hogy Bánffy ügyesebb volt és kívánatos lenne, hogy sikere is legyen. Az ellenzék oktanul erős támadásra készül ugyan, de én reményelem, hogy az emberek nem fognak aljasságokra vetemedni.

3. Még egyszer hangsúlyozom, hogy a fuzióra vonatkozó ajánlatok a másik oldalról származnak, de a vezérek és névleg Apponyi volt az, aki azt megakadályozta, mert az ő képtelen, tulhajtott („verrannt“) intenczióiba nem lehet beleegyezni.

4. Az új miniszteriumra (Bánffy) igen kívánatos lenne, ha képes lenne koncepciós hangulatot állítani helyre az országban, úgy a parlamentben, mint főleg klerikális körökben. A magas klérus különben igen okosan cselekszik, annál kevésbé lenne nehéz a helyes utat megtalálni, ha különösen báró Bánffy érteni fogja, hogy megfelelő és finom módon járjon el. Veszedelmesek csak az úgy nevezett heccakaplánok és a polgári ruhában settenkedő és kísértő klerikálisok.

5. A rákfene különben magában a mi magyar társadalmunkban van. A viszonyok majdnem elviselhetlenek lesznek. Mindenütt személyes hiúság, kölcsönös gyanúsítás, érdek hajhászat és gorombaság. Az orvosszert először maguknál az embereknél kellene megteremteni, mert a mint a dolgok ma állanak, a királynak alig van bátorsága valakivel beszélni; többé nem tudja az ember, kiből bizzék. Az utolsó években sok megváltozott: kvantitatív még megvannak az emberek, de kvalitatív csak rendkívül kis mértékben.

6. Sürgős szükség, hogy a 67-ik kiegyezés alapján állók egyesüljenek, de a 67-ki kiegyezésből egy jöttöt sem lehet

feladni és ő Felsége semmiesetre sem fog beleegyezni az úgynevezett nemzeti aspirációkba. A közeledést a fuzióhoz az ellenzék vezette be, de a vezérek nem akarják s a mit akarnak, az nevetségos. Gróf Apponyi különben évek óta oly tévutakon volt, hogy lehetetlen vele tranzigálni. Ő Felsége méltányolja, hogy a szabadelvű párt mereven és szilárdan ragaszkodik elvéhez és a szabadelvű pártnak is megtagadná a szankeziót oly transzakeziótól, mely ama törvények meglazításához vezetne, melyek a monarchia két állama közt a viszonyt szabályozzák. Első sorban oda kell hatni, hogy a parlamentben politikailag tisztességes hang uralkodjék és hogy ott európai nivón tanácskozzanak és tárgyaljanak.

A mi azon időponttól fogva, a mi kor e direktívák adtak, tényleg történt, csak emeli azok értékét és az államférfiúi bölcsesség és előrelátás legmagasabb ormán láttatja Pápay Istvánt.

Aforizmak a politika és filozófia köréből.

Irta: Egy szocialista.

Kard, kereszt és tudomány. Ez az a három hatalmas fegyver, mely az emberiséget az évezredek küzdelmeiben vezette és megvédte. A kardot bár általa sok millió ember vére kiomlott és a keresztet bár érte sok ezeret ártatlanul magyára huroztak, ma is csak oly nagyra becsülöm, mint a multban, mert vitézség és vallas nélkül, a tudomány és felvilágosultság csak a test elpuhulására és a lélek elfasulására vezethet.

Báró Bánffy Dezső lehet gyenge szónok, lehet közepes talantum, de ügyes vezér és a mi fő, szerencsés politikus. Különben a genialis *Wekerle* Sándor helyét sem elfoglalni, sem megtartani nem tudta volna. De ő nemcsak megtartotta, hanem meg is erősítette pozícióját és pedig az által, hogy a korona és a nemzet között fellépett bizalmatlanságot végreképen eloszlatta. Ez kétségkívül *Bánffy* Dezső legnagyobb érdeme.

Baross Gábor abban különbözött minden eddigi magyar államférfiutól, hogy nem közjogi, de közgazdasági politikát csinált. Ő gazdaggá és hatalmassá akarta tenni a nemzetet és ezáltal *Ausztriától függetleníteni*. Ő tudta és érezte, hogy a jogok csak azon népek számára képeznek megbeesülhetetlen kincsét, kik elég erősek azokat kivívni és elég hatalmasak azokat megőrizni.

Ugron Gábor, kit hívei és barátai egyeget ostromló titánnak tartottak a szatmári bukása után többé nem az eget, hanem a parlamentet ostromolja és szikla kövek helyett közönséges utcai sárral dobálódzik.

Polónyi Géza azt tartja, hogy minden ut jó, mely a parlamentbe elvezet.

A román mártírok működésének jelentősége és veszedelmessége utóbbi időkben nagyon alászállott. Nem azért mintha *Lukácsiu*, *Ratiu* és *Coroianu* megjavultak vagy megszelídültek volna, hanem azért mert a martíromság olesó és jövedelmező koszoruját igen sokan megirigyelték tőlük. Maholnap a románok között jóforán több lesz már a népbolondító, mint az elbolondítható nép maga.

A bölcsesség mértékét nem az állapítja meg, hogy ki tud nagyobb és merészebbet gondolni és cselekedni, hanem az, hogy ki tudja megállapítani az időt, hogy mikor szabad valamit tenni és mikor kell valamit abban hagyni. A nemzet törvényes jogait senki szilárdabban és nagyobb erővel nem követelte mint *Deák* Ferencz 1861-ben, de amikor 1867-ben a nemzet kibékült a királlyal, a

régi sérelmeket a hazabülcse többé fel nem hozta és ezáltal a nemzet békés fejlődését hosszú időkre biztosította.

Minden hivatás, ha azt nemesen fogjuk fel, lehet szép és hasznos; végeredményében üdvös és magasztos. A pap, ki Istenfélésre, a bíró, ki törvénytiszteletre tanít, az orvos, ki egészségünket őrzi, az ügyvéd, ki a jogot és szabadságot védi, egyaránt méltók a társadalom előismerésére. De én legfontosabbnak és legnagyobb tiszteletre méltónak azt a *tanítót* tartom, ki mint gondos kertész — a minden behatás iránt fogékony ifju kebléből — egyik kezével irtja a gazt, a másik kezével megelint a szépnek, jónak, nemesnek kikelő magvait.

A plátói szerelem sem nem kicsinyes, sem nem nevetségos, sőt ellenkezőleg érzelmeiben magasztos, hatásaiban végtelenül hasznos. Ideálját megteremti, azt a legmagasab piedestálra emeli és onnét sem féktelen szenvedélyében, sem szerelme uottságában le nem dönti, hanem szívében mint egy tündéralmot mind halálig híven megőrzi.

A szeretet és szerelem között sok és nagy különbség van. A szeretet mindig jóságban alapul és az önfeláldozásig kész elmenni. A szerelem rendszerint önzésen és birvagyon alapszik és csak akkor nemesül át boldogító érzéssé, ha harmónikus tud egyesülni a jósággal és áldozatkészséggel. Mihelyt azonban a hiúság és daczosság jutnak benne hatalmasabb kifejezésre, azonnal pusztító tüzzé változik át és nemesak ideálját, de önmagát is megsemmisítéssel fenyegeti.

Sem az örök békét, sem a nők teljes egyenjogusítását nem kívánom. Az első állandó tespedést, az utóbbi *örök harcot* szülné. Tóhat még rosszabb volna az emberiség sorsa.

Nem azért kell az életet jól és nemesen tölteni, mert érte a túl világon üdv és boldogság jár, a gonoszra pedig karhozat és büntetés vár, hanem egyszerűen azért mert a jó és nemes élet a maga jutalmát, a gonosz és elvetemült pedig a maga büntetését rendszerint *már itt a földön* megtalálja, megkapja.

A halálbüntetés nem csak szükséges, de jogos is. Szükséges mert a példás büntetés gyakran visszaretentőleg hat, de jogosult; mert ha az egyes önvédelemből embert ölhet, ugy erre az egyeseket magában foglaló társadalomnak is joggal kell bírnia.

A gyenge fejűek nem bírják megérteni, hogy a ki egyszer bünbeesett, elítéltetett és érte megszenvedett, hogyan képes újra büntet elkövetni. Ezek elfeledik egyézt azt, hogy a *bünözés* titkos kéjjel és gyönyörrel jár. Másrészt pedig nem tudják, hogy a mi társadalmunk olyan szerencsétlenül van alkotva, hogy az egyszer kebeléből kiböbött tagját többé soha vissza nem fogadja: — *azt szívtelenséggel újra a bünbe taszítja*.

Színház.

* **E. Kovács Gyula jubileuma.** E. Kovács Gyula a kolozsvári nemzeti színház ünnepelt drámai művésze folyó hó 21 és 22-én üli meg negyvenéves színészi jubileumát nálunk Debreczenben, a hol 1856 augusztus havában színészpályára lépett. Negyven év alatt mesés karriert csinált E. Kovács Gyula, a kinek kiváló művészetét az ország egész műértő közönsége lelkesedéssel méltányolja. A jubiláns művész két este lép fel színházunkban, s ez a két előadás méltán és méltóan fogja kifejezni a debreczeni közönség azon valódi rokonszenvét a melylyel E. Kovács Gyula művésze és személye iránt viseltetik. Ünnepejük E. Kovács Gyulát, ünnepejük benne a kezdőt, aki tőlünk indult fényes karrierjére, ünnepejük a perfekt művészt, a ki hozzánk jön jubillálni és ünnepejük benne az embert, a barátot, a kit mindannyian szeretünk!

Zenedénk szebb jövő előtt.

— Az állam támogatása. —

A debreczeni zenede egyesület harmincz esztendőnél hosszabb idő óta munkálja sikeresen a zenei műveltség terjesztését. A társadalom és a városi hatóság buzgósága, áldozatkészsége volt a forrás, melyből e szép hivatást betöltő kulturintézményünk táplálkozott, életerejét merítette. De abban, hogy az ország egyik legnépesebb és legvirágzóbb zeneiskolájává fejlődött, bő részök van a tanároknak és az intézet vezetőinek, köztük *Simonffy Emil* fáradhatatlan igazgatónak. Az ő homlokát méltán ékesíti a babér azért, hogy a debreczeni zenede már 1895-ben népességre nézve a negyedik helyet foglalta el a magyarországi zeneiskolák között s hogy saját palotaszzerű hazában terjesztheti az Appoló-cultuszt.

Ezt a hasznos nemes törekvést, ezt a fényes, büszke sikert méltányolta elvégre a közoktatásügyi kormány is, a midőn a zenede ismételt kérelmére megadta a debreczeni zenedének az állami segélyt.

Nagy jelentősége van az állami támogatás megnyerésének zenedénk jövőjére nézve. Nem azért, mert ezer forint évi segély szép pénz egy 5—6 ezer forint kiadással dolgozó kultur intézmény háztartásában; hanem sokkal inkább azon föltételek miatt, a melyekhez a kultusz-miniszter, a ki jövőre hathatósabb gondozás alá veszi a hazai zeneoktatás ügyét, ezen segély kiadását és kilátásba helyezett állandósítását kötötte.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester ma kapta meg az 1896. január 31-én kelt leiratát *Wlassics Gyula* miniszternek, azzal a felhívással, hogy azt közölje a zenede igazgatójával.

E leirat a következőket tartalmazza:

„A debreczeni zenede hozzám intézett kérelmére s oly czélből, hogy az általános zenei műveltség terjesztésében és a magasabb művészi képzésre előkészítésben nyilvánuló hivatását minél szervesebb kifejlődés alapján törekedhessék betölteni, 1000 frtnyi segélyt engedélyezek s már egyidejűleg intézkedtem, hogy az összeget a debreczeni m. kir. adóhivatal a zenede elnökségének Nagyságod által látamozott bélyeges nyugtatványára fizesse ki. Erről Nagyságod a zene-konzervatórium elnökségét a következők közlése mellett sziveskedjék értesíteni:

A folyó évre engedélyezett e segély nem tekinthető föltétlen állandó jellegű javadalmazásnak, minthogy az intézet működésének eredménye alapján évről-évre külön elbírálás tárgyává kívánom tenni a segély engedélyezésének kérdését, miért is minden iskolai év végén elvárom az intézet jelentését és a tanítás eredményének részletes kimutatását.

A zeneoktatás ügyét az egész országra kiterjedő hatálylyal szabályozni szándékozván, fenntartom azt, hogy e szabályozás életbe léptetése után állami segélyben csak az általam jóváhagyott szervezettel ellátott s annak keretében eredményesen működő zeneiskolák fognak részesülhetni.

Megkívánom addig is, hogy új állások betöltésénél a konzervatórium az orsz. zene-tanár vizsgáló bizottság előtt képesítő oklevelet nyert zenetanároknak előjogot biztosítson s hogy tantervében a magasabb művészi tanulmányokra előkészítés szempontjából az orsz. m. kir. zeneakadémia tanítási rendszeréhez alkalmazkodják, gondoskodva ez által arról is, hogy a zeneoktatásügy egységes alapon létesítendő szervezetének keretebe annak idején minden nagyobb nehézség nélkül beilleszkedhessék.

Végül pedig felkérem Nagyságodat, hogy a debreczeni zenede állami támogatásából nyújtson Nagyságod a város tisztelt közönségének ösztönzést arra, hogy a hazai közművelődés leglényegesebb tényezői közé tartozó zeneoktatás ügyet teljes bizalommal felkarolni és állandó hathatós érdeklődésben részesíteni sziveskedjék.

NAPI HIREK.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Január 9. —

Borus. — Hőemelkedés. — Jelentékeny csapadék nélkül.

— **Vasárnapi istenitiszteletek.** Holnap, vasárnap a debreczeni templomokban a következők tartanak istenitiszteletet: *Az ev. ref.* nagytemplomban *Mindszenti Imre* segédlelkész, a kistemplomban *Veress István* bejegyzett segédlelkész, a Kossuth utcai templomban *Könyves Tóth Kálmán* lelkész, az ispotálytemplomban *Mihálovics Gyula* lelkész. *A róm. kath.* templomban reggel 7 órakor *Hammernyik Sándor*, 9 órakor dr. *Wolaffka Nándor* püspök miséz. Ugyancsak 9 órakor *Molnár Kálmán* tart szentbeszédet és fél 12 órakor misét. Délután 3 órakor a litániát *Molnár Kálmán*, a keresztény tanítást és a rózsafüzér ajtatosságát pedig dr. *Wolaffka Nándor* püspök tartja. *Az ág. hitv. ev.* templomban délelőtt 10 órakor *Materny Lajos* lelkész istenitiszteletet délután 3 órakor pedig *Geisztlinger Pál* segédlelkész könyörgést tart.

— **Személyi hir.** *Joó István* gymnásiumi felügyelő holnap Szathmárra utazik, az ottani ev. ref. főgymnasium és felső leányiskola ügyeinek tíz napig tartó vizsgálására.

— **A lovassági laktanya építése.** A Csapóteza végén, a néhai *Vecsey Imre* és neje által az ev. ref. egyháznak templom építésére hagyományozott majorsági földön s az ezzel szomszédos hizlaló-telepeken építendő lovassági laktanya számára szükséges területek kisajátítása útján fognak megszereztetni. A kisajátítási jog telekkönyvileg már bejegyeztetvén a városi tanács megbizta *Komlóssy Arthur* főjegyzőt, *Ábrahám László* tiszti főügyészt és *Stahl Géza* helyettes főmérnököt, hogy a kisajátítási tervnek az 1884. évi XLI. t. cz. 32 §-ában előírt megállapítására mielőbb határidőt tűzzenek ki, arra az érdekelt birtokosokat hívják meg, a törvény értelmében járjanak el, és jelentésüket f. évi január végéig terjesszék be.

— **Közigazgatási ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága holnapután, hétfőn délelőtt 10 órakor, gróf *Dégenfeld József* főispán elnöklete alatt rendes havi ülést tart, amelyen a szakelőadók terjesztik elő a vármegye december havi közigazgatási viszonyairól szóló jelentésüket.

— **Egyesített városi pénztárak.** A városházán is már centralizálnak. Egyik bankó amugyis vonzódik a másikhoz, mint vas a mágnes patkóhoz. A koronkint ismétlődő szervezet-reviziók egy-egy önállóan, külön kezelt pénztári hivatalnak megszűnését jelentik. A hadi pénztár után következett a földipénztár, ezután az alapítványi pénztár felosztása, illetőleg beolvasztása más pénztári hivatalba. Az alapítványi pénztár, mely a város és egyes jóltevők által létesített alapokat és alapítványokat kezelte, tegnap óta zárva van s nehéz vasajtaja majd csak akkor nyílik ki újra, ha a tisztifőügyész költözködik be *Nánassy Miklós* és *Koszorus*

Kálmán üresen maradt helyére. *Ábrahám László* t. főügyész, *Vecsey Imre* tanácsnok és *Mihálovics István* városi bizottsági tag befejezték a megszüntetett pénztár által kezelt alapok és alapítványok átvételét és *Máté Miklós* házi pénztárnok kezelésébe adását. Miután mindent rendben levőnek találtak, javasolják a tanácsnak, hogy *Nánassy Miklós* pénztárnoknak és *Koszorus K.* ellenőrnek a felmentvény megadásék és biztosítékuk kiadásék. A házi pénztári hivatal az alapítványi pénztári hivatalból összesen 42 pénztárt vett át. E pénztárak állása pénzürtékben 195499 frt 11 kr. kötvényekben 1.357772 frt 81 kr., készpénzben 44064 frt 18 kr., tehát körülbelül **egymillió hatszázezer** forint. Ezenkívül letétbe van helyezve pénzürtékben 2288 frt 29 kr., készpénzben 1723 frt 71 kr. A házi pénztár dolgai e beolvasztás következtében ugyancsak megszáporodtak. E hivatal eddig is hat pénztárt, köztük az évente milliókra menő forgalommal bíró házipénztárt és a letéteket kezelte. Mennyi főnaplót és segédnaplót — negyvenkettőt — kell vezetni és pedig a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel, annak az öt embernek, amennyiből az új szervezet életbelépése óta áll ez a hivatal. A pénztárnok és ellenőr mellé három számízt van beosztva.

— **Igazoló választmány ülése.** Az igazoló választmány holnap vasárnap délelőtt 11 órakor a tanácsülési teremben dr. *Kolcsár János* elnöklete alatt ülést tart, amelyen a január 23-án megválasztott 48 bizottsági tagot igazolja.

— **Pénztárvizsgálat a vármegyén.** Ma délelőtt 10 órakor gróf *Dégenfeld József* főispán elnöklete alatt pénztárvizsgálat volt a vármegyei pénztárban, ahol a községek és városoktól érkezett pénzküldemények könyvelését is megvizsgálták. A vizsgálat mindent rendben talált.

— **Debreczeni példára.** Kecskemét városa kereskedelmi iskolát akar létesíteni. E végből Debreczen városához fordult, hogy küldené meg számára az itteni kereskedelmi akadémia szervezetét. *Simonffy Imre* polgármester ma tett eleget ennek a kérésnek. A kereskedelmi akadémia vaskos millemiumi évkönyvét küldte el, amelyből a kecskeméti alapos tájékozást kaphatnak.

— **Nagy jelmezes estély.** A farsangi kalandáriumban vörös betűk illetik meg a bálók és táncmulatságok minden napját; vörös betűkkel, még pedig a legkövérebb vörös betűkkel kellene kinyomatnunk **február 20. dikát** is, ezt a napot, a melyet a **jogász és tisztviselő kör** tegnap este foglalt le tündérszépségű nagy jelmezes estélye számára. Az eleven, pezsgő életű klub farsangi mulatságai mindig szonázció számba mennek, annyira, hogy a híre már hetekkel előre sok álmatlanságot okoz nem csak a fáradhatatlan rendezőségnek, hanem sokkal inkább a tánczért rajongó leányoknak. No de annyi izgalomért, annyi türelmetlen várakozásért bőséges kárpótlást ad egyetlen egy végig tánczolt éjszaka a *Bika-szálloda* fényben uszó, fényő berkeké változó aranyos dísztermében. Így lesz az most is. Kezeskedik róla a legleleményesebb bárendező *Dobiecki Sándor* vasuti üzletvezető, a ki nek előlülése mellett mondta ki a terem szót, hogy: légyen nagy, fényes jelmezes estély, tegnap este a **jogász és tisztviselő körben** összegyűlt értekezlet. Száztágu bizottság fogja kezébe venni a rendezést. Az ebben való közreműködésre

már most felkérjük a debreczeni arany ifjuság mindazon tagjait, a kik e téren érvényesülhetők tehetségükről már bizonyosságot tettek egyik vagy másik előző táncmulatságon. Szóval kipróbált kezek és lábak vesznek részt a *jogász- és tisztviselői kör jelmezes estélyének* felejthetlenné tevésében. A már két ízben kitűnően bevált alkalmi ujság éjfélnél most is megfog jelenni, tele szenzációval és szikrázó szellemi sziporkákkal. A szerkesztésre *Koncz Akos* kollegánkat kérték fel, a kit a helybeli ujságírók és írók gárdája fog támogatni abban, hogy a *jogász- és tisztviselő-kör jelmezes estélyének* hivatalos lapja is teljesen méltó legyen e fényes mulatsághoz.

— **Sajtóper.** A debreczeni kir. törvényszéknél csapatosul vannak bejelentve a sajtóperek. Ezek közül Schiller Ferencz helybeli lakos által Szathmáry Zoltán hírlapíró ellen rágalmas és becsületsértés címén indított sajtóper kerül legelőször esküdtszéki tárgyalás alá. — Igyártó Sándor törvényszéki elnök tárgyalás napjaul február 6-ikát tűzte ki s ma írott át Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez az esküdt urak behívása végett.

— **A gazdász-bál.** Itt a farsang! Carneval herezeg, nem csengős szánakon ugyan, de teljes, vidám, fényes, illatos kíséretével megérkezett. Ma este tartja első bevonulását az Arany-Bika vendéglő ragyogó dísztermébe, a legmagyarosabb mulatságra, a derék gazdász gyerekek elite-vigalmára. Ez az első nagy bál az idén Debreczenben. A hölgy-dívat termek, a masamódok napok óta lázban vannak, hordatják a házakhoz az elegáns toilettéket, a ragyogó belépőket, a piezi selyem cipőket. Az ujonczok, kiket ma vezetnek először a bálba, napközben anynyiszor neki pirulnak, ahányszor rá gondolnak arra, hogy is lesz estére? Már a reggeli sem izlik az izgatottságtól, az ebéd meg épen nem kell, a vacsora majd soupe alatt lesz a földszinti étteremben. A cigányok is neki készültek a bálnak. A Magyarok r e g g e l o t a s t i m m o l n a k, a k a t o n a z e n e k a r f é n y e s r e s u r o l t a t j a a k ü r t ö k e t. *Magyari Kálmán* a kitűnő ezigányprimás a mai gazdász-bálra egy igen sikerült gazdász-esárdást is komponált, amely a lady-patronessenek, csikszentkirályi *Lestyán Adorján* szül. okolicsnai *Okolicsányi Ilona* urhölgynek ajánlva, már a könyv és zeneműkereskedésekben meg is jelent. A csárdás zongorára van írva s akik hallották úgy nyilatkoznak, hogy az jobb Magyarinak minden eddigi effajta szerzeményeinél. *Pruzsinszky* gazdász írt hozzá ügyesszöveget. — A csárdást ma este a bálon fogja először játszani a szerző és zenekara. — A bálra, mint értesülünk messze vidékről is sokan eljönnek, hogy a derék gazdászok örömét ez által is fokozzák.

— **Lemondó bíró.** A debreczeni kir. törvényszék egyik legképzetesebb, oszlopos tagjának lemondásáról értesülünk. Amint ugyanis kompetens helyről hallottuk *Balogh Imre* kir. táblai bíró, ki mint ilyen, a helybeli kir. törvényszékhez volt bíról beosztva, a napokban beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A derék bíró, ki már Debreczenben is évtizedek óta, mint törvényszéki bíró soha nem lankadó buzgalommal szolgálta az igazságügyet, intelligens társas köreinknek is

egyik legkedveltebb alakja előkelő, szellemes társalgásáért, szeretetreméltó, lebilincselő modoráért pedig nemcsak hivaltársai, hanem általánosan, akiknek csak alkalmuk volt vele érintkezni — a legmelegebb elismerés hangján szólva személyiségéről — tisztelik, becsülik.

— **Fekete tél.** Elmult a karácsony, el az új év, megkezdődött a farsang anélkül, hogy csak egyszer is alkalma lett volna a hangulatos festésekben dolgozó poétának konstatálni, hogy a szendergő anyaföld magára ölté ragyogó fehér leplet. A himes hópolyhekkal ugyancsak fukarul bánik a dörmögő vén tél apó, mert a csillogó hó fehérsége még egyszer sem borította be a kemény fagy által jéggé szilárdított szabad vizek tükör sima felületét. Azok a bizonyos legöregebb emberek is már-már kezdenek előállni a tradíciószerű mondásaikkal, hogy ilyen télre rég nem emlékeznek. A megfagyott hókaparó legendászerű alakká vált, a hólapdával való dobálás egyszerűen eltűnt a serdülő ifjuság gyönyörűségei közül. A dolgot kétségtelenül legjobban fájlatják azok a szegény ördögök, a kiknek így tél idején csaknem egyedüli keresetforrásukat a hótakarítás képezte s a kiktől ilyenformán a legfelsőbb hatalmak vonták meg a megélhetési forrást. No de régi dolog, hogy végén esattan az oster, nem szabad elesügednünk a fekete karácsony után bizalommal várhatjuk a *fehér husvétet*.

— **Kis halott.** *Eröss Kálmán* és neje *Balzám Ilona* 4 hónapos kis gyermeke *Kálmánka* elhunyt. Temetése holnap délután 2 órakor lesz a nyomtató-utcai 772. számú halottas háztól. A temetést *Kernács* intézete rendezi.

— **Kitüntetett debreczeni kiállító.** Tegnap számunkban jelentettük, hogy egy debreczeni kiállító a londoni kir. aquariumban rendezett nemzetközi kiállításon első díjat kapott. A derék kiállítónak most már a nevét is tudjuk *Schmidt Soma* helybeli hangszerkészítő, a ki egy saját találmányu s már szabadalmat is kapott elől fujható fuvalával aratott Londonban ilyen szép kitüntetést.

— **Hortobágyi csüszök felfogadása.** A gazdasági és intéző bizottság holnap d. u. 3 órára össze van hívva a város gazdái hivatalba, hogy a hortobágyi közös pásztorok felfogadása ügyében intézkedjék.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban január elsejétől ma délig 55 születési, 26 k i r i d e t é s i, 11 házasságkötési és 48 halálozási jegyzőkönyvet vettek fel az anyakönyvvezetők.

— **A téli nagy vásár.** A debreczeni Remete Antal napi országos vásár hétfőn kezdődik a bőr vásárral. Január 17. 18. 19-én lesznek az állatvásárok és kirakó vásárok. Szombaton kellene megtartani a sertésvásárt; ez azonban a gazdák nagy kárára most is elmarad, a szörványosan még mindig pusztító sertésvész miatt.

— **Díjnokok kerestetnek.** A h.-bösszörményi kir. járásbírósnál díjnokok 1 frt napidíj mellett alkalmazást nyerhetnek. Jelentkezni lehet a depr. kir. törvényszéki irodaigazgatónál.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* sajtótudósítójától.

Pápay István temetése.

Budapest, január 9. *Wlassits, Perczel* és *Jozipovics* miniszterek *Pápay* temetésére a kormány kép-

viseletében Bécsbe érkeztek s br. *Apor Péter* államtitkárral részvételátogatást tettek az özvegnél. A király személye körüli miniszterium nevében báró *Apor* koszorút helyezett a ravatalra. *Pápay* utóda valószínűleg aradvári *König Károly* udvari tanácsos lesz.

Pánik Kairóban.

Budapest, január 9. A kitört jávány óriási aggodalmat kelt. Attól félnek, hogy az angol érdekek megakadályozzák az egészségügyi tanács fáradozásait.

Keleti válság.

Budapest, január 9. Konstantinápolyban az orosz nagykövet felszólalt a postán a folytonos letartóztatásokért, amelyek rossz vért szülnék.

A pápa dekretuma.

Budapest, január 9. A pápa dekretumban felhatalmazta a plébánosokat, hogy a házassági kihirdetés alól fölmentvényt adhassanak.

Számüzött olasz.

Budapest, január 9. *Barans* olasz alattvalót felségsértés miatt Trapezuntba száműzték.

Vonatösszeütközés.

Budapest, január 9. Bombayból telegrafálják, hogy a borodai vonalon a postavonat egy személyvonattal összeütközött. Sokan meghaltak, többen súlyosan megsebesültek.

Krótai zavarok.

Budapest, január 9. Kaneában ismét két keresztényt és két mohamedánt meggyilkoltak. A mohamedánok néhány keresztény falut körülzároltak.

Törvényszék.

* **Miklós Gyula ügye.** *Miklós Gyula*, volt borsodmegyei főispánnak országszerte nagy szenzációt keltett ügyében, melyet *Szabó József* miskolezi ügyvéd feljelentése provokált s amelynek lebonyolítására tudvalevőleg az igazságügyi miniszter maga delegálta a debreczeni kir. törvényszéket — közeledik a végtárgyalás. Hogy a dolog befejezése, időt értve, ilyen messzire nyult, többek közt az is oka volt, hogy *Miklós Gyula* a múlt év december havának közepén Debreczenbe jöve, a vizsgálatnak újabb adatokat szolgáltatott és több tanut jelentett be, amelyeknek kihallgatása szintén időt vett igénybe. A vizsgálat azonban már befejezéséhez közeledik s így a végtárgyalás az ügyben valószínűleg már e hó végén megtartható lesz.

* **Az esküdtisékek szervezete.** Az igazságügyminiszter által a bűnvádi eljárás életbeléptetésével kapcsolatos törvényjavaslatok tárgyalására egybehívott ankét, tegnapelőtt az *esküdtisékről* szóló törvényjavaslatot tárgyalta és annak 11—16. szakaszait el is intézte. Az ankét megálapította, hogy a felszólamlások elintézésére hivatott bizottságban működő bizalmi férfiakat nem a törvényszéki elnök nevezi ki, hanem a *törvényhatósági bizottság választja* és e bizalmi férfiak a döntésnél szavazati joggal vannak felruházva. Az évi lajstromba felveendő esküdték kiválasztását a törvényjavaslat úgy tervezte, hogy azt tisztán bírói tagokból álló ta-

nács végezze, az ankét azonban ezt *vegyes bizottságra* akarja ruházni, a melyben az elnöklő törvényszéki elnökön kívül négy bíró és a törvényhatóság által választandó négy tag venne részt, a kiknek mindig együttesen kell jelen lenniök. A bizalmi férfiakra nézve az ankét azt is megállapította, hogy azok tisztviselők nem lehetnek.

Közgazdaság.

Érték-tőzsdé.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1897. január hó 9-én.

Allamadósság :			
Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.50
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2 %.	123.—	124.—	
„ koronajárdék 4%.	—	99.50	100.—
„ regále vált. köt. 4 1/2 %.	—	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.—	123.50
Egységes államkötvény 4 1/2 %.	—	101.60	102.10
Tisza-szegedi 4%.-os nyer.-sorsj.	—	138.—	139.—

Részvények :			
Magyar hitelbank részvény	—	416.25	414.75
Osztrák hitelbank részvény	—	376.10	376.30
Magyaripar-és keresk. bank. r.	104.—	104.50	

Sorsjegyek :			
Magyarjelzalogbank 4%.-os sorsj.	121.50	122.50	
„ 3-os	103.50	104.50	
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.-os	115.75	116.75	
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.50	
Osztrák	—	19.75	20.25
Olasz	—	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	—	6.75	7.—
Jó-sziv	—	3.55	3.75

Pénz nemek :			
Cs. és kir. arany	—	5.65	5.73
20 markás arany	—	11.74	11.78
20 frankos arany	—	9.52	9.56
1 Sovereigns	—	11.99	12.03
Debr. I-só tkpír. 4 1/2 %.-os zl.	—	99.—	99.50

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 105. Páros bérlet 43.

Ma, szombaton 1897. január 9-én:

A madarász.

Operette 3 felvonásban. Irta: West és Held, zenéjét szerzerette Zeller Károly.

Holnap vasárnap jan. 10-én két előadás Délután 3 órakor gyermek- és nép-előadás lezállított helyárrakkal:

Vígécek.

Kövessy Albert énekes behözata.

Este 7 órakor rendes helyárrakkal:

A veres haju.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Lukács.

Kiadó és laptulajdonos: „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság. Felelős szerkesztő: Ifj. Sily Ede.

Nyilttér.*)

Két napi távollét után ma visszaérkezve Debreczenbe, több jóbarátoimtól meglepetéssel értesültem olyan híresztelésekről, melyek szemelyem ellen a legnagyobb rossz akarattal csoportáltak.

V jjon bizonyos személyes jellegű adóságok fennállása, melyeket különben mégis csak nekem fog kel emi kifizetni és nem más-

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

nak — elég ok-e arra, hogy személyes ügyeim még intelligenseknek nevezett egyének által is oly undok módon pertractáltassanak, — mint ahogy az hallomásom szerint történik, — azt a jó izlésű és lelkiertű egyén-k birálatára bízom.

Magam pedig az ilyenmü pletykázások és reafogások, pletykázók és rágalmazók iránt mély megvetésemet fejezem ki és intem öket, hogy rágalmaik terjesztésétől óvakodjanak.

Debreczen, 1897. jan 9.

50—1—1

Dr. Komáromi Sándor.

Sömör gyógyítása.

A száraz nedvező pikkelyes sömört (dobrocot) és a velük járó türetelen viszketegséget biztosan gyógyítja — még azokon is, a kik eddig sehol sem tudtak meggyógyulni — Hebra dr. sömör-halál (Hcht-ntod) nevű szere. Alkalmazása külső és ártalmatlan. Ara 6 frt. Az árnak pénzben vagy levél-bélyegben való beküldése után vám- és portófizetés nélkül küldi a St Marie-Droguerie Danzig (Nemetországban). 46—5 1

Valamennyi könyvkereskedők által megrendelhető a díjjal kintüntetett s 28. kiadásban megjelent dr. Müller tanár által írott füzet a

savart ideg- és sexualis bajokról.

Postán küldetik szét 60 kr. (bélyegekből is) előleges beküldése ellenében.

Eduard Bendt, Braunschweig.

5—52

1687. sz.

1896.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíró-áznak 13622/1896 P. sz. végzése folytán közhírré tételük. miszerint az Első székesi gőz-, sör- és malatagyár részére Sz. Dávid Istvan d-breczeni lakostól 3000 frt tőke, ennek 1896 évi szeptember hó 23. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 94 frt 60 kr perkölség erejéig 1896 évi szeptember hó 26-án bíróság lefoglalt és 1980 frt 50 kr-ra becsült házi tutorok és vendéglői felszerelvényekből álló ingóságok 1897 évi január hó 12-én délelőtt 9 órakor kezdettel vendő és Kosuth-utczán, 2 51. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árveresen, a legjobbet ígérőnek azonnali készpénz-fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi december hó 29-én.

49—1—1 Török Péter, bírói kijelölt.

10592 tkv.

96.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szép Sámuel ügyvéd végrehajthatónak Csuka Janos végrehajtást szenvedő elleni 220 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék (derecskei kir. járásbíró) területén lévő, b.-sarándi határban fekvő, a b.-sarándi 99. sz. tjkvben A I. 433., 589., 666., 1357., 2618., 3019. és 3078. hrsz. a. foglalt ingatlanokra 377 frt, ugyanazon sztkvben f-veit A I 3311 hrsz. ingatlanra 6 frt, — a b.-sarándi 100 sztkvben A I 1075., 1945., 3020. hrsz. birtokra 174 frtban és az ezen tjkvben A + 286 hrsz birtokra 34 frtban. — a b.-sarándi 671 sztkvben A + 90 hrsza. foglalt ingatlanra az árverést 160 frtban ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897 évi január hó 21-ik napján d. e. 9 órakor B.-Saránd község-házánál megtartandó nyilvános árveresen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 33 frt 70 kr, 60 kr 17 frt 40 kr, 3 frt 40 kr, 16 forintot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában, jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1896. évi december hó 8. napján.

48 1—1 Nagy Károly kir. tszéki bíró.

Eladó ház,

több mint 30 év óta fenálló nyílt üzlethelyiséggel

jó forgalmu helyen,

tehermentes, szabad kézből kedvező feltételek mellett

ELADÓ.

Értekezhetni: Varga Györggyel Püspök-Ladányban. 47 3—1

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-köut 63. sz.

ajánlják hírneves

takarmányvágó gépeiket,

nevezetesen mindennemű

szecskavágót, répvágót, darálót, tengeri morszolót stb.

évtizedek óta megszolidobbnak ismert jó minőségben.

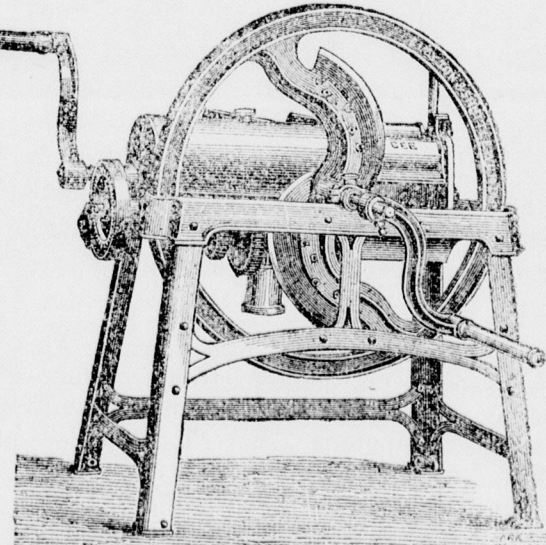
A nagyérdemű közönség kényelmére ezen gépekből állandó bizományi raktár van

DEBRECZENBEN

Bauer és Társa czégnél

Nagy-Péterfia-u. 571. sz. a.,

hol ezen gyártmányok eredeti minőségben a legjutányosabban megszerezhetők s hol kívánáságra egész takarmány kamarak berendezésére nézve is minden felvilágosítás a egkészésében nyújtatik. 19—50—5



RONCEGNO

legerősebb természetes arzénikus és vas-tartalmu ásványviz

a legelső orvosi tekintélyek által ajánlva és használandó orvosi utasítás szerint:

Anémia, halványulás, bőr-, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó-kúra egész óven át használtatik.

Raktárak minden ásványvizkereskedésben és gyógyszerárban.

6-20-19

Kiadó

kényelmes nagy lakás minden mellékhelyiséggel és kerttel

1897. Május 1-re

Czegléd- (Kossuth)- utca elején.

Felvilágosítást ad szerkesztő-égünk.

23-0-4

!! Nincs többé köhögés !!

Tüdő- és gégebajban szenvedők részére.

Med. univ. Dr. FÁYKISS KÁROLY.

Szepesi kárpáti gyógyfű-kivonata



1 üveg 75 kr., cukorkák egy doboz 35 kr., thea 1 csomag 50 kr., e y kis próbacsomag 25 kr., 30 év óta a legjobb sikerrel használtatik köhögés, rekedtség, hurut, hőkhurut, influenza lélegzőszaki akadályoknál, oldalszurásnál, tüdőgyulladásnál és idült hörghurumnál.

!! Nincs többé fejfájás !!

Dr. GÖTZ

Migrainepora

23 év óta agyoldalu, deges, rheumaszerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb szerrel használtatott, mit több ezre mező köszönetnyilvánítás bizonyít. — Utolsó időben a madridi udvar és Baross Gáborné ő exzellenziája feltűnő eredménnyel használta.

Kapható Keller Testvérek a „Nagy Kristóf”-hoz ozimzett gyógytárban. Budapest, IV. ker., Kristóf-tér 2. szám, Váci-utca és Kristóf-tér sarkán.

22-12-6

Idős és fiatal

férfiaknak!

Készülék az idegek erősítésére

Dr. Müller főtörzsorvostól, számos kitüntetéssel évek óta a legjobb eredménnyel használva, mindennemű idegbajok ellen, melyek az idegek (erők) roncsolása által következnek, stb. és ezáltal a testi és szellemi erő hanyatlik. — Különösen mint erősítő szer férfi gyengeségeknél kiválóan elősmert. Ára orvosi utasítással együtt 3 frt 10 kr., csomagolási költség 25 kr. — Egyedüli raktár és készitési helye:

Szent-György gyógyszerár

Bécsben, V/2. kerület, Wimmer-utca 33. sz., hová az összes levélbeli megrendelések küldendők.

Kérem e hirdetést kivágni és eltenni.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.”

A legelősebb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beküldhető regénymelléklettel. Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című félvyes mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósításokkal.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön együttívve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik. A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-nak regényel, elbeszéléssel, rajzzal, humoreszkjöl, költeményel kedélyemelő olvasmányok. Irányzékkel a társadalom minden kérdésére kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos szines borítékkal, ékes előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” borítéka szellemes és szórakoztató események, illetve hírdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az előfizetők postájában.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”, 1897. január első számával XIX-ik évfolyamába lép.

Ez újví számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:

Csendes világ, regény. Benicskyné Bajza Lenkétöl; Évtordulón, költemény, Jánbor Lajostöl; Régi történet, beszély, Lauka Gusztávöl; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cikk, dr. Todor Janártöl; Bál után, vig monológ, Oláh Györgyöl; A költő, költemény, Feleki Sándortöl; Versék zenere, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog újvetöl életkép, Mericsayné Kavossa Irmától; Megnyugtató történet, Herko, Krudy Gyulától; En is! regény, Tolnai Lajostöl.

Mutatószámokat bármikor szivesen küld a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala Budapest Vadász-utca 14. szám házában.

Előfizetési árak

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ra a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 forint.
Fél évre 3 forint.
Negyedévre 1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 uj előfizetöt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök körében terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frinyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala, Budapest, Vadász-utca 14. szám.

Legjobb fénymázak a világon!

Ki lábbelieit szép fényesen és tartósan akarja, vegyen csakis

Fernolendt-fénymázat.

Világos lábbelieknek csak

Fernolendt természetes bőr-crème való.

Fernolendt-fémtisztító kezeze, teher bádagszelenck kben. — „Vörös szalagok” törv. védjeggyel; — darabokban is: „Vörös haragok” törvényes védjeggyel, a legjobb tisztító szer tém és üvegtárgyaknak.

Gyári raktár Bécsben, I., Schulerstrasse 21. Mindennöt kapható.

A számos értéktelen utánzatok miatt kérem jól figyelni nevemre és a törv. védjegyre.

St. Fernolendt

25-52-2



Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, Keresk. Akad. épületében,

a nagytemplom mellett,

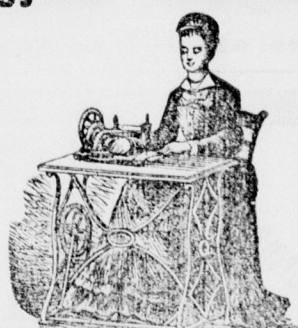
eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legelősebben csak nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérsékelt árak mellett készitek.

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fog furógép, villanygépeket, műlábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készitek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés! Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javító műhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.



Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosság legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).



Szabó Lajos Fiai

cég

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a közelgő farsangra már raktárra érkeztek a

legújabb

15-0-9

Farsangi divat-

→ cikkek:

színes selymek, világos színű divatszövetek, selymes Zephirek, szerb vásznak, mosó Batistok, legyezők, szalagok, kertyük.

A Nagyerdő alatt, még a sétakertben szállótelepítésre igen alkalmas

3 holdnyi pusztai terület

ELADÓ.

Értekezhetni: Budaházy Albertnél
Kádas-utca 1880. sz. a. 42-10-1

Pénzkölcsön

Birtokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4 és fél százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

Pénzt

Váltóra 5-6 százalékra 10 000 frtig gyorsan és discretió mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, ugyszintén váltókat 43 10-1 leszámítottat

SCHWARCZ MÁRTON,

Budapest. VII. Miksa utca 11.

Kitünő referenciákkal szolgálhat.

Kitüntetve az 1896. ezredéves orsz. kiállitason a m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem”-mel mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk részesült.

Szálladák, vendéglők, kávéházak, sör-csarnokok és fodrászoknak sok hasznos hoznak a pénz bedobálása által működő zenélő automataik.



Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. szab. hangszeripar Budapest, VII. Kerepesi-ut 36. Saját gyártmányú mindennemű hangszerek, azok kellekai és alkatrészei. Mindennek hangszerek és zenélő művek javítása és hangolása. szaksz-rül pontos ggal teljesítetik.

Magyarország első és egyetlen harmonika-gyára

WILCOX & SÖHNE ÉS A CHICAGO

Cottage-Organ-Co

világhírű amerikai harmonium-gyárak egyedüli képviselői és kizárólagos főelárusítói. Valamint saját gyártmányú mindenütt elismert iskolai szalon- és egyházi harmoniumok.

KITÜNŐ ZONGORÁK.

Dallamos esengő, egyenlően tömör, erőteljes hangú zongorák, amerikai szerkezetű keresztthurozattal a legdusabb választékban. 17-26-8

Magánosok és családok szórakoztatására magától játszó zenélő művek, forgatható mechanikai családi és szalonhangszerek, mint Ariston, Intona, Pönnix, Manopan, Ariosa stb. a legjutányosabb árakon.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő díszlámpákról c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, csiterák, harmoniumok, zongorákról, stb., valamint hangszerkellekekről és hurokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik. Árjegyzék kérésénél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kívánatik az árjegyzék.



KLYTHIA- a bőr ápolására

az arcszín finomítására és széplítésére RIZSPOR

Legelegánsabb toilette-, áll és salonpor, fehér, rózsaszín vagy cárga. Vegyszülég megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. t. nár által Bécsben

Eli-merő nyilatkozatok a legjobb köztől. Ugyanakkor minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár: B. cs. I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben a legtöbb illatszere- és gyógyszerüzletekben és gyógyszerházakban. 33 36-1

Muff, sapka, gallér.

Női felöltő ujdonságok

a legnagyobb választék mellett a legolcsóbban csak

HEIMAN ÉS HALMÁGYI

legnagyobb nőfelöltők áruházában 12-10-7

Debreczen, főpostával szemben kapható.

Leány köpeny 4 frittól feljebb.

Szőrmegallérok
10 frittól feljebb

Püschgallérok
a frittól feljebb

Radköpenyek
11 frittól feljebb

Leány köpeny
4 frittól feljebb